

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Валютні операції
Викладач	Іван МИЦЕНКО доктор економічних наук, професор, завідувач кафедрою міжнародних економічних відносин
Контактний телефон	+38(050) 60-75-45-9
Е-mail:	mignarodnaekonomika@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120. Формат: очний (offline / facetoface) / дистанційний (online). Мова викладання: українська / англійська. Рік викладання – 2024-2025 н.р.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Валютні операції» є формування системи наукових поглядів у здобувачів вищої освіти та свідомої причетності до поглиблення інтеграції України в світове співтовариство через уміння здійснювати валютні операції.

Завданням вивчення дисципліни «Валютні операції» є теоретична та практична підготовка, самостійне виявлення проблем економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, знаходження способів їх вирішення, використання аналітичного та методичного інструментарію для обґрунтування економічних рішень.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен :

знати:

- економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;
- тенденції розвитку економіки;
- особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури;
- стан фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування);
- технології здійснення валютних операцій, різних форм міжнародних розрахунків;
- теоретичні основи та принципи фінансової науки;

вміти:

- застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро-та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища;
- застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку;
- здійснювати ефективні комунікації в сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- визначати, обґрунтовувати професійні рішення в сфері фінансів, банківської справи та страхування і брати відповідальність за них;
- підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- враховувати особливості здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємства, аналізувати ситуацію на світовому ринку товарів та послуг
- досліджувати міжнародні економічні відносини та світовий ринок товарів та послуг.

набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал, взаємодіяти в проектній діяльності;
- вчитися керувати людьми, проводити аналіз своєї діяльності;
- володіти культурою сучасного економічного мислення;
- спілкуватися іноземною мовою.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади валютних операцій

Тема 1. Валютні системи та еволюція їх розвитку

Тема 2. Валютний курс у системі міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій

Тема 3. Валютний ринок і його структура

Тема 4. Валютні операції та їх класифікація

Тема 5. Типи валютних операцій на міжнародному ринку

Змістовий модуль 2. Механізми організації валютних та міжнародних кредитно-розрахункових операцій

Тема 6. Організація міжнародних кредитно-розрахункових операцій банку: сутність та технологія здійснення міжнародних розрахунків

Тема 7. Валютні ринки і валютні операції

Тема 8. Валютні розрахунки в системі міжнародних розрахунків

Тема 9. Міжнародні комерційні контракти в системі міжнародних розрахунків

Тема 10. Товаросупровідні документи в міжнародній торгівлі

Тема 11. Управління валютними ризиками

Тема 12. Контроль та регулювання валютних операцій

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, семінарських та практичних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

1. Береславська О. І. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навч. посіб. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 368 с.
2. Зянько В. В. Міжнародні розрахунки і валютні операції : навчальний посібник / Зянько В. В., Єпіфанова І. Ю., Мельничук Д. П. – Вінниця : ВНТУ, 2021. 106 с.
3. Миценко І. М. Трансформація системи управління зовнішньоекономічною та інвестиційною безпекою України в умовах глобалізації : монографія / І. М. Миценко, І. Г. Бабець ; Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. Кропивницький : Поліграф-Сервіс, 2021. 464 с.
4. Класифікатор іноземних валют та банківських металів : Положення, затв. постановою Правління НБУ від 04.02.1998 № 34 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 28.04.2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0521500-98#n15>.
5. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 7 груд. 2000 р. № 2121-III зі змінами та доповненнями: станом на 29.05.2020. / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
6. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21.06.2018 р. №2473-VIII зі змінами та доповненнями: станом на 28.04.2020 р. / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>.
7. Про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті : Положення, затв. постановою Правління НБУ від 02 січня 2019 року № 5 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 29.08.2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005500-19#Text> .
8. Про порядок здійснення операцій з чеками в іноземній валюті на території України : Положення, затв. постановою Правління НБУ від 29.12.2000 № 520 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 16.07.2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0152-01#Text>.
9. Про структуру валютного ринку України, умови та порядок торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України : Положення, затв. постановою Правління НБУ від 02.01.2019 № 1 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 08.02.2020, URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0001500-19>.
10. Про транскордонне переміщення валютних цінностей : Положення, затв. постановою Правління НБУ від 02.01.2019 № 3. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003500-19#Text>
11. Brian W. Clarke. Handbook of International Credit Management. 2001. URL : https://www.routledge.com/Handbook-of-International-Credit-Management/Clarke/p/book/9781138717978?srsId=AfmBOoo4maW7FZ0RiP0tZF7oIUgyN-gTIZhmGORMSM8k_rVP2wKfu0sN.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL : <http://www.imf.org>.
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL : <http://www.minfin.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Національного банку України. URL : <http://www.bank.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Світового банку. URL : <http://www.worldbank.org>.
7. Урядовий портал. URL : <http://www.kmu.gov.ua/control/>

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин, Протокол № 1 від «29» серпня 2024 р.